

Zielona Góra 12.02.2022

Dr hab. Maria Zielińska, Prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego
Instytut Socjologii
Uniwersytet Zielonogórski

OCENA

dorobku naukowego Pani dr Diany Rokity-Poskart sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie ekonomia i finanse

Podstawa prawna recenzji

Ocenę dorobku i osiągnięć naukowych Pani Doktor **Diany Rokity-Poskart** sporządziłam na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, zawartych w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki ((Dz. U. z 2017 roku, poz. 1789), oraz w oparciu o zapisy prawa, wynikające z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. (Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U z 2018 r. poz. 1669).

Zgodnie z tymi zapisami prawnymi do postępowania habilitacyjnego można dopuścić osobę, która posiada stopień doktora oraz posiada osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną.

Ogólne informacje o kandydatce

Dokonując oceny całego dorobku Pani dr Diany Rokity-Poskart brałam głównie pod uwagę takie aspekty jak: zainteresowania naukowe i badawcze, oryginalność problematyki badawczej, warsztat badawczy, poprawność metodologiczną dzieł, wkład habilitanta w rozwój nauk społecznych, pracę dydaktyczną oraz dokonania organizacyjne. Szczególną uwagę zwracałam na udział w projektach naukowo-badawczych oraz współpracę międzynarodową.

Już na wstępie chciałabym zaznaczyć, że dorobek naukowo-badawczy Pani dr Diany Rokity-Poskart jest imponujący i niezwykle starannie udokumentowany.

Habilitantka uzyskała stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii w 2010 roku Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

 1

Podstawą doktoratu była rozprawa pt. „Ekonomiczno-społeczne konsekwencje migracji zewnętrznych dla społeczności wiejskich (na przykładzie wybranych miejscowości Śląska”. Już wówczas habilitantka określiła wyraźnie swoje zainteresowania badawcze i kierunek swoich badań naukowych. Wykształcenie ekonomiczne (posiadany tytuł magistra uzyskany w 2006 roku na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Opolskiego) oraz prawnicze (posiadany tytuł magistra prawa uzyskany w 2011 roku na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego) pozwalały pani Rokicie-Poskart na wieloaspektowe i interdyscyplinarne analizy badanych przez nią zjawisk o charakterze społeczno-ekonomicznym. Ostatecznie złożyła wniosek o nadanie jej stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse. Jej dyplomy, dorobek oraz osiągnięcia zaświadczają, iż spełnia wymogi formalne do złożenia wniosku w tej dyscyplinie.

Całą swoją karierę zawodową związała z pracą na uczelni; rozpoczęła ją po obronie pracy magisterskiej w charakterze asystenta w 2006 roku na Uniwersytecie Opolskim a od 2007 związana jest z Politechniką Opolską. Od 2011 roku zatrudniona jest na stanowisku adiunkta na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Politechniki Opolskiej.

Jej aktywność naukowo-publikacyjna, dydaktyczna oraz organizacyjna zasługuje na uznanie. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że p. Diana Rokita-Poskart jest osobą mocno zdeterminowaną i zmotywowaną. Jej dorobek publikacyjny po uzyskaniu stopnia doktora obejmuje 55 publikacji naukowych, w tym jedną monografię samodzielną, dwie współautorskie, 20 artykułów w monografiach (w tym 10 samodzielnych, kilka z nich w j. angielskim), 32 artykuły w czasopismach naukowych (w tym 16 samodzielnych, 13 w j.angielskim, 1 –indeksowany na liście ERIH+, 7 –indeksowanych w bazie Web of Science i Scopus). Sumaryczny współczynnik wpływu (IF-Impact Factor) publikacji, która ukazała się w czasopiśmie „Sustainability” wynosi 2,576.

Habilitantka wygłosiła referaty na 36 konferencjach (samodzielnie lub we współautorstwie), brała udział w wielu projektach badawczych, w tym w dwóch o charakterze międzynarodowym. Posiada również dorobek recenzencki – ogółem przygotowała 54 recenzje w materiałach konferencyjnych i w czasopismach naukowych.

Od roku 2006 rozpoczęła swoją aktywność dydaktyczną. Realizowała wykłady, ćwiczenia oraz seminaria przede wszystkim z przedmiotów ekonomicznych. Jest również współautorką rozdziału w podręczniku dla studentów pt. „Finanse w gospodarce rynkowej”. Była promotorem pomocniczym w pracy doktorskiej. W swoim dorobku dydaktycznym ma również zajęcia w j. angielskim kierowane do studentów zagranicznych przyjeżdżających do Polski w ramach programu Erasmus+. Gdy dodać do tych charakterystyk osiągnięcia organizacyjne oraz popularyzujące naukę a także współpracę habilitantki z otoczeniem społeczno-gospodarczym rysuje się postać aktywnej uczoney, badaczki oraz wykładowczyni mocno zaangażowanej w prace środowiska naukowego, nie tylko na poziomie lokalnym ale i krajowym.

Należy podkreślić, że cała aktywność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna pani Diany Rokity-Poskart wpisuje się przede wszystkim w obszar nauk ekonomicznych, choć we wskazywanej przez nią jako główne osiągnięcie monografii podejmuje zagadnienia z pogranicza ekonomii socjologii (przede wszystkim socjologii migracji) i demografii. Na pewno nie jest łatwo zaklasyfikować do jednej dziedziny zainteresowań badaczki i trzeba przyjąć interdyscyplinarność jako ich właściwość. Oznacza to, że jej wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse jest w pełni uzasadniony.

Od razu chciałabym zaznaczyć, że swojej oceny dorobku wnioskodawczyni dokonam z perspektywy socjologicznej, ponieważ jestem socjologiem.

Po wstępnych uwagach i skrótowym przedstawieniu sylwetki Pani dr Diany Rokita-Poskart dokonam oceny poszczególnych jej osiągnięć zgodnie z kryteriami przedstawionymi w

rozporządzeniu Ministra NiSW z dnia 1 września 2011 r. oraz w oparciu o zapisy prawa, wynikające z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r.

Ocena dorobku naukowego

Na dorobek składają się zarówno publikacje naukowe (monografie i artykuły), wystąpienia konferencyjne, udział w projektach naukowych, dorobek dydaktyczny i popularyzatorski. Ogółem na dorobek publikacyjny habilitanta podlegający przeze mnie ocenie (i zgodnie z ustawą mieszczący się w dyscyplinie naukowej, w której toczy się postępowanie habilitacyjne), składa się 55 publikacji naukowych, w tym jedna monografia samodzielna, dwie współautorskie, 20 artykułów w monografiach (w tym 10 samodzielnych, kilka z nich w j. angielskim), 32 artykuły w czasopismach naukowych (w tym 16 samodzielnych, 13 w j. angielskim, 1 –indeksowany na liście ERIH+, 7 –indeksowanych w bazie Web of Science i Scopus). Habilitantka wygłosiła referaty podczas 36 konferencji (samodzielnie lub we współautorstwie), brała udział w wielu projektach badawczych, w tym w dwóch o charakterze międzynarodowym. Posiada również dorobek recenzencki – ogółem przygotowała 54 recenzje w materiałach konferencyjnych i w czasopismach naukowych.

Zainteresowania naukowe p. Diany Rokity-Poskart obejmują, jak sama wskazuje w autoreferacie, kilka grup zagadnień. Głównym obszarem jej eksploracji naukowych do czasu uzyskania stopnia doktora były studia związane ze społeczno-ekonomicznymi konsekwencjami migracji zagranicznych dla społeczności wiejskich. W późniejszym okresie swojej aktywności naukowej uwagę skierowała na rynek pracy, migracje związane z podejmowaniem studiów wyższych oraz oddziaływanie szkół wyższych na otoczenie społeczno-gospodarcze, co znalazło swój wyraz w publikacjach.

Kilka lat po obronie pracy doktorskiej głównym obszarem badań naukowych habilitantki stały się procesy migracji „na studia”, które, jak sama określa „stanowią jedną z ważniejszych kategorii migracji edukacyjnych”. Znaczący wpływ na zmianę kierunku zainteresowań miał udział p. Rokity-Poskart w projekcie pt. „*Potencjalny zakres migracji zewnętrznej i wewnętrznej oraz jej przyczyny wśród młodzieży województwa opolskiego (w kontekście problemu depopulacji województwa)*”. Efektem projektu była monografia naukowa we współautorstwie (Jończy R. i Tanas M.) wydana w 2013 pt. „*Exodus absolwentów szkół średnich województwa opolskiego do dużych ośrodków regionalnych kraju i za granicę*” oraz wiele artykułów, które pokazały się w czasopismach w Polsce i za granicą. Istotne jest, że wnioski z przeprowadzonych badań miały również wymiar praktyczny. Wyniki badań p. Diany Rokity-Poskart dotyczące Opola, jako ośrodka akademickiego miały, oprócz naukowego charakteru aplikacyjny i posłużyły do opracowania przez Urząd Miasta Opola dokumentu pt. „*Diagnoza społeczno-gospodarcza miasta Opola- ujęcie strategiczne*”. Zwracam uwagę na ten aspekt działalności i aktywności naukowej habilitantki, ponieważ nie zawsze wyniki badań naukowych wykorzystywane są przez decydentów, tak, jak w tym przypadku. Swoją wiedzę i umiejętności w tym zakresie wykorzystwała habilitantka podczas staży zagranicznych w Czechach i na Ukrainie, kiedy to przygotowała opracowanie, w którym dokonała analizy porównawczej miejskich polityk publicznych koncentrujących się na roli studentów funkcjonowaniu wybranych miast Polski, Czech i Ukrainy. Wyprowadzone przez nią wnioski wskazują na umiejętności analityczne i krytyczne wobec działań podejmowanych przez władze poszczególnych ośrodków.

Przedstawiony mi do oceny dorobek pani doktor Rokity-Poskart postrzegam jako wysokiej jakości produkt, stanowiący efekt starannej, skrupulatnej i uważnej pracy badawczej, dużych umiejętności analitycznych i krytycznych, a przede wszystkim zaangażowania w rozwój wiedzy dotyczącej migracji, migracji edukacyjnych w szczególności.

Ocena rozprawy habilitacyjnej

Za główne osiągnięcie naukowe habilitantka uznała monografię własnego autorstwa pt.

„Ekonomiczne skutki migracji edukacyjnych do ośrodka akademickiego. Studium przypadku Opola”, wydaną przez Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu w 2021 roku w ramach serii: Monografie i Opracowania.

W ocenie publikacji brałam pod uwagę przede wszystkim wartość poznawczą, próbując znaleźć odpowiedź na pytanie, co nowego w zakresie badań migracyjnych zaproponowała Autorka i jaki jest jej wkład w dorobek polskiej migrantologii. Ponadto oceniałam kompozycję, strukturę, warsztat badawczy, metodologię badania, panowanie nad materiałem empirycznym, analizę i interpretację wyników, konkluzje. Już na początku mogę stwierdzić, że praca ta potwierdza moją wysoką ocenę dorobku habilitantki. Monografia pokazuje zagadnienia traktowane w problematyce migracji raczej marginalnie i tym bardziej zasługuje na uznanie i wysoką ocenę.

Należy również podkreślić, że praca jest dobrze napisana, ładnym, precyzyjnym językiem i dobrze się ją czyta. Może być wykorzystana zarówno przez specjalistów, badaczy migracji jako nie tylko uzupełnienie wiedzy na temat procesów migracji, migracji edukacyjnych w szczególności, ale źródło unikalnych informacji. Stanowi nowe, świeże spojrzenie na migracje „za dyplomem”, co może zainteresować badaczy edukacji, zainteresowanych studiami. Może również zainteresować osoby nie związane na co dzień z nauką, mieszkańców Opola czy województwa opolskiego, poszukujących wiedzy na temat własnego regionu. Badania empiryczne i ekonomiczne wskaźniki zaproponowane przez p. Rokitę -Poskart mogą stać się przesłankami do sformułowania praktycznych dyrektyw dla określonych podmiotów polityki społecznej w mieście.

Nie dostrzegam w pracy poważniejszych uchybień czy błędów. Pod względem formalnym książka nie budzi żadnych zastrzeżeń. Wszystkie przypisy, odwołania, odnośniki są czytelne, precyzyjne, przygotowane zgodnie w wymogami tekstów naukowych.

Praca posiada 258 stron, z czego 214 stron stanowi tekst właściwy, pozostałe strony zawierają bibliografię, aneks (kwestionariusz ankiety), spis tabel i rysunków oraz streszczenie w języku angielskim. Spis literatury obejmuje około 700 pozycji (wraz ze stronami WWW. i aktami prawnymi), wśród których nie brakuje pozycji anglojęzycznych.

Struktura pracy jest właściwa, co oznacza odpowiednie proporcje między poszczególnymi częściami (tzw. teoretyczną, metodologiczną i empiryczno-analityczną). Książka składa się z sześciu rozdziałów głównych, w których znajdują się podrozdziały. Poprzedzona jest wstępem, w którym autorka wprowadza czytelnika w problematykę badawczą, formułując podstawowy cel, założenia i hipotezy. W zakończeniu książki odnosi się do uzyskanych wyników, nie tylko odnosząc się do postawionych hipotez, ale ukazując je w szerszym kontekście procesów społecznych zachodzących we współczesnej Polsce.

Autorka dobrze przemyślała kompozycję monografii wprowadzając najpierw czytelnika w problematykę migracji, koncentrując się na zagadnieniach, które potem wykorzystuje do konceptualizacji badań własnych. Dokonując przeglądu literatury dotyczącej migracji edukacyjnych i ich konsekwencji dla obszaru napływu słusznie zwraca uwagę na marginalność tej problematyki i niewielką liczbę opracowań w stosunku do opracowań na temat migracji choćby zagranicznych. Jej praca wpisuje się w nurt badań migracyjnych, uzupełniając lukę w obszarze badań migracji „za dyplomem”.

Należy również zwrócić uwagę na interdyscyplinarny charakter monografii. Choć praca wraz z pozostałym dorobkiem habilitantki stanowi podstawę do ubiegania się o stopień doktora

habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse, to należy podkreślić jej wkład również w nauki socjologiczne, szczególnie w obszarze socjologii migracji. Zastosowane metody badań (sondaż), techniki (ankieta audytoryjna) oraz narzędzia badawcze (kwestionariusz ankiety) mają charakter socjologiczny. Autorka odwołuje się do literatury socjologicznej między innymi do prac Krystyny Slany, Ewy Krzaklewskiej, Katarzyny Andrejuk, Domańskiego Henryka, Brygidy Solgi, Izabeli Grabowskiej, Agaty Górny czy Ewy Jaźwińskiej. Badania wśród studentów skoncentrowane w pracy pani Rokity-Poskart na wydatkach ponoszonych przez nich w trakcie nauki, wpisują się w nurt socjologicznych badań tej kategorii społecznej, choć na temat studentów jako obiektu badań niewiele znajduje się informacji.

Z tym faktem związana jest moja zasadniczo jedyna uwaga dotycząca monografii. Zabrakło mi choćby krótkiego rozdziału, w którym autorka bardziej szczegółowo, w oparciu o istniejącą literaturę, dokonałaby opisu studentów jako jednostki analizy, pokazałaby obszary badań tego segmentu struktury badawczej. Jej uwaga skoncentrowała się na konsekwencjach ekonomicznych migracji edukacyjnych i było to zgodne z przyjętymi przez nią założeniami, ale poszerzenie wiedzy o roli studentów w kontekście zachodzących zmian społeczno-ekonomicznych w Polsce i zmian w funkcjonowaniu uczelni pozwoliłoby na spojrzenie na badany problem z szerszej perspektywy.

Badacze migracji od lat zabiegają o uznanie migrantologii (migracjologii) jako odrębnej dyscypliny naukowej, o czym pisze Monika Szulecka z Ośrodka Badań nad Migracjami w Przeglądzie Migracyjnym w artykule „*Migrantolog*” na tropie własnej genezy i definicji”. Prowadzone przez panią Rokitę-Poskart badania mieściłyby się również w takiej dziedzinie. Korzystanie przez habilitantkę z dorobku socjologicznego w badaniach usytuowanych w dyscyplinie ekonomia i finanse daje szereg możliwości nieco odmiennego traktowania zjawisk ekonomicznych, ale jest również dużym wyzwaniem. Autorka książki sprostала tym wyzwaniom dokonując pogłębionej kwerendy literatury socjologicznej, również w zakresie metodologii badań. Za ważne teoretyczne osiągnięcie można uznać określenie przez autorkę ram definicyjnych pojęcia migracji edukacyjnych, zaproponowanie możliwie szerokiego ujęcia definicyjnego oraz dokonania klasyfikacji (str.62).

Uważam teoretyczną część monografii za niezwykle udaną i użyteczną w studiach nad migracjami. Istotne jest, że część ta pełni ważną rolę w konceptualizacji badań własnych a autorka odwołuje się do zawartych tu treści w dalszych częściach swojej pracy. Znajdują odzwierciedlenie w rozdziale szóstym, w którym dokonuje konfrontacji ustaleń badawczych z założeniami konkretnych teorii.

W rozdziale 3.4 przedstawia podstawy metodologiczne badań własnych. Rozdział ten został niezwykle starannie opracowany. Autorka zadbała o szczegóły w przedstawieniu warsztatu badawczego, pokazaniu kolejnych etapów badań empirycznych od doboru próby badawczej i metod badawczych (ilościowych i jakościowych), poprzez konstrukcję kwestionariusza ankiety i wywiadu włączając w to operacjonalizację zmiennych, do pokazania metodyki szacowania opłat za studia oraz metodyki analizy wpływu migrantów edukacyjnych na obszar napływu.

Na uwagę zasługuje postawa autorki jako badacza i jako krytyka własnej pracy, który bacznie przygląda się własnym naukowym poczynaniom. Habilitantka werbalizuje swoje wątpliwości dotyczące różnych aspektów, ma świadomość ograniczeń i pokazuje niejako „od kuchni” problemy, jakie spotykała podczas swojej pracy badawczej i sposoby ich rozwiązania. Jest to niezwykle ważna umiejętność w pracy badawczej. Krytyczne podejście pozwala uniknąć wielu pułapek i błędów.

Pani Rokita-Poskart argumentuje i uzasadnia wybór takich a nie innych modeli do obliczania ekonomicznych skutków wynikających z funkcjonowania osób migrujących „za dyplomem” w mieście akademickim. Na uwagę zasługuje koncepcja liczenia dochodowych efektów

mnożnikowych (str. 120), zgodnie z którą autorka dokonywała obliczeń i zestawień części empirycznej.

Czwarty rozdział pracy w całości poświęcony jest przedstawieniu i omówieniu wyników badań począwszy od charakterystyki badanych studentów, wydatki migrantów edukacyjnych w opolskim ośrodku akademickim, ich zatrudnienie w trakcie studiów a skończywszy na formułowanych przez migrantów edukacyjnych planach na okres po zakończeniu studiów. Rozdział ten świadczy o dojrzałości badawczej habilitantki. Doskonale poradziła sobie z bogatym materiałem empirycznym, nie gubiąc się w wątkach pobocznych czy mniej istotnych dla głównego wywodu, któremu podporządkowała kolejno omawiane aspekty. Widać nie tylko panowanie nad materiałem, ale i głęboką refleksję nad formułowanymi wnioskami i interpretacjami uzyskanych wyników.

Rozdział szósty i ostatni omawianej monografii stanowi ważny wkład autorki w opracowaniu sposobów oszacowania realnego, ekonomicznego wpływu migracji edukacyjnych na lokalny rynek usług i rynek pracy. W moim przekonaniu propozycje przedstawione przez panią Rokitę -Poskart będą mogły być wykorzystywane w tego rodzaju analizach.

Podsumowując uważam oceniane przeze mnie dzieło nie tylko za niezwykle interesujące przedsięwzięcie, tak pod względem poznawczym jak praktycznym. Wpisując się w nurt badań empirycznych i refleksji teoretycznej nad problematyką migracji, książka ta wypełnia istniejącą lukę dotyczącą migracji edukacyjnych „za dyplomem”, dostarcza metodologicznych wskazówek w kwestiach pomiaru wpływu tych migracji na ekonomiczny rozwój miasta oraz praktycznych dyrektyw dla polityk społecznych.

Pani doktor Diana Rokita-Poskart zaprezentowała się jako wytrawny badacz procesów migracyjnych i ich społeczno-ekonomicznych konsekwencji, ale pokazała również bardzo dobre przygotowanie merytoryczne, umiejętności erudycyjne i duże odczytanie. Prawie 700 pozycji w bibliografii świadczy o gruntownym zapoznaniu się z istniejącą literaturą. Uwagę zwracają również umiejętności metodologiczno-warsztatowe a także analityczno-interpretacyjne.

Widoczna jest dyscyplina myślenia, przejawiająca się najpierw w precyzyjnym sformułowaniu celów badawczych, pytań i hipotez badawczych, przygotowaniu konceptualizacji badań własnych a następnie w ich konsekwentnym realizowaniu. Jest to bodaj najważniejsza umiejętność pozwalająca realizować projekty badawcze.

Moim zdaniem, książka pani Diany Rokity-Poskrat pt. **„Ekonomiczne skutki migracji edukacyjnych do ośrodka akademickiego. Studium przypadku Opola”**, którą habilitantka wskazała za swoje główne osiągnięcie naukowe z jednej strony stanowi efekt dotychczasowych jej działań naukowych ale z drugiej strony ujawnia ogromny potencjał naukowy i dobrze rokuje na przyszłość.

Jestem również przekonana, że praca ta posiada istotny wkład w dyscyplinę ekonomia i finanse, której to dotyczy złożony przez habilitantkę wniosek. Jest to wkład zarówno o charakterze teoretycznym, metodycznym jak i praktycznym:

- wkład teoretyczny – autorka przedstawiła i uporządkowała istniejącą na temat migracji edukacyjnych wiedzę, zwracając uwagę na luki w tym obszarze. Zaproponowała definicję migracji edukacyjnych, która mogą posługiwać się inni badacze takich migracji. Określiła mechanizmy ilustrujące wpływ migracji „za dyplomem” na funkcjonowanie wyodrębnionych obszarów analizy; w zakresie wpływu migracji edukacyjnych na rynek towarów i usług habilitantka ustaliła „że wydatki ponoszone przez migrantów edukacyjnych na obszarze napływu stanowią impuls stymulujący lokalny popyt konsumpcyjny miasta akademickiego i ważna determinantę aktywności gospodarczej, wolumenu przychodów ze sprzedaży towarów i usług wielu podmiotów gospodarczych, a także dochodów gospodarstw domowych świadczących usługi wynajmu nieruchomości”. (załącznik nr. 3. Str. 24-25)

- wkład metodologiczny- Autorka przygotowała autorskie narzędzie badawcze (kwestionariusz ankiety), który pozwolił na identyfikację najważniejszych skutków migracji edukacyjnych do miasta akademickiego. Za ważny jej wkład uznaję również implementację algorytmu obliczania dochodowych efektów mnożnikowych do opracowania autorskiej formuły służącej oszacowaniu powstałych dzięki wydatkom migrantów miejsc pracy w lokalnej gospodarce Opola.

- wkład praktyczny – habilitantka uznała, że jej wkładem praktycznym jest „sformułowanie rekomendacji dotyczących polityki rozwoju niemetropolitalnych ośrodków akademickich, roli organów krajowych, regionalnych i samorządowych w stymulowaniu rozwoju uczelni i związanego z nimi potencjału społeczno-gospodarczego” (załącznik nr 2. str 27).

Biorąc pod uwagę wszystkie omawiane aspekty monografii jednoznacznie stwierdzam, że spełnia ona wszystkie wymogi określone Ustawą dotyczące głównego osiągnięcia naukowego.

Ocena pozostałego dorobku

Pani dr Diana Rokita-Poskart poza monografią posiada w swoim dorobku 20 artykułów w monografiach (w tym 10 samodzielnych), 32 artykuły w czasopismach naukowych (w tym 16 samodzielnych). Współautorstwo w artykułach zostało udokumentowane ze wskazaniem procentowego wkładu habilitantki.

Wnikliwie zapoznałam się z dołączonymi do dokumentacji artykułami i stwierdzam ich wysoką jakość, rzetelność w prezentowaniu wyników badań, poprawność metodologiczną i dużą wartość poznawczą. Dostrzec można również dużą spójność problematyki i kierunków zainteresowań.

Do uzyskania stopnia doktora (do 2010 roku) pani Rokita-Poskart opublikowała siedem artykułów w monografiach i trzy artykuły w czasopismach. Po uzyskaniu stopnia doktora, przez 11 lat, zgromadziła 20 artykułów w monografiach i 28 artykułów w czasopismach o zasięgu krajowym i zagranicznym. Ponadto w swoim dorobku posiada opublikowane materiały konferencyjne. Uważam, że pod względem ilościowym dorobek pani doktor Rokity-Poskart za wystarczający. Jak już wyżej napisałam wysoko oceniam również jego jakość.

Nie jest moim celem omawianie każdego z osobna z załączonych do dokumentacji 15 artykułów mieszczących się w przedziale czasowym 2014- 2020. Wszystkie one zaświadczyają o wiedzy ekonomicznej, socjologicznej i migrantologicznej. Autorka dokonała wyboru obszaru swoich zainteresowań i konsekwentnie pogłębiała swoją wiedzę na temat społeczno-ekonomicznych skutków migracji zewnętrznych/zagranicznych i wewnętrznych (w tym migracji edukacyjnych).

Choć podstawowe wykształcenie habilitantki ma charakter ekonomiczny to wyraźnie widoczny jest wpływ literatury socjologicznej, w szczególności dotyczącej problematyki migracji. Opanowała nie tylko specyficzny język tej dyscypliny naukowej, ale także instrumentarium i warsztat. Wysoko oceniam kompetencje habilitantki w tym zakresie.

Wszystkie załączone teksty charakteryzuje niezwykła staranność i dbałość tak o przedstawianie aspektów poznawczych jak i formalnych wymogów stawianych tekstom naukowym.

W tym punkcie mojej oceny chciałabym jeszcze wskazać na dużą aktywność konferencyjną habilitantki (udział w 36 konferencjach, w tym w 13. o charakterze międzynarodowym). Należy podkreślić, że na ogół udział w konferencji owocował publikacją artykułu w czasopiśmie, monografii, czy w materiałach konferencyjnych.

Pani Rokita-Poskart uczestniczyła w kilku projektach badawczych. Na ogół były to projekty zlecane przez Urząd Marszałkowski województwa opolskiego. Z dokumentacji nie wynika, że pani doktor podejmowała jakiegokolwiek próby uzyskania środków na badania w NCN, czy w innej instytucji, w której obowiązują zasady konkursowe.

Mam świadomość, że nie jest łatwo pozyskać takie granty, ale już aplikowanie o nie jest ważnym elementem aktywności naukowej. Zachęcam habilitantkę do tego rodzaju działań.

Ocena dorobku dydaktycznego i organizacyjnego oraz działalności na rzecz upowszechniania nauki

Pani Diana Rokita-Poskart od początku swojej pracy zawodowej na Uniwersytecie Opolskim a następnie na Politechnice Opolskiej prowadziła zajęcia dydaktyczne, przede wszystkim z przedmiotów ekonomicznych. Jest promotorem 92 prac dyplomowych, jest również promotorem pomocniczym pracy doktorskiej.

Od 2014 roku prowadzi zajęcia z przedmiotów macroeconomics, microeconomics oraz sustainable regional development w języku angielskim. Zajęcia te dedykowane są studentom zagranicznym studiującym w ramach programu Erasmus+. Habilitantka w ramach tego programu również prowadziła zajęcia jako profesor visiting w Portugalii, w Dubrowniku, w Wilnie oraz w Czechach.

Sprawuje również wiele funkcji wspierających proces dydaktyczny na uczelni.

Z dokumentacji wynika, że habilitantka spełnia się nie tylko naukowo, dydaktycznie ale również organizacyjnie. Podkreślić należy jej prace wynikające z członkostwa w sekcji migracji wewnętrznych i badań regionalnych Komitetu Badań nad Migracjami PAN.

Za swoją działalność organizacyjną była wielokrotnie nagradzana, również przez Rektora Politechniki Opolskiej.

Wnioskodawczyni posiada również swój wkład w działalność popularyzatorską, co wyraża się między innymi w prowadzeniu wykładów otwartych, wystąpieniami na szerszym forum publicznym choćby w radio.

Wysoko oceniam działalność dydaktyczną, organizacyjną i popularyzatorską pani dr Diany Rokity-Poskart.

Swoją ocenę zakończę informacjami naukowymi dotyczącymi wnioskodawczyni, przygotowanymi przez pracownika Biblioteki Głównej Politechniki Opolskiej na dzień 16 kwietnia 2021. Pani Diana Rokita-Poskart uzyskała następujące wartości: Impact Factor=2,576, sumaryczny Impact Factor =3,295, sumaryczny SNIP=1,624. W zakresie publikacji indeksowanych: baza Web of Science=7, baza Scopus=2, Publish of Perish=61. W zakresie cytowań publikacji z oddzielnym uwzględnieniem autocytowań: baza Web of Science=9, baza Scopus=3, baza Google Scholar=129, Publish of Perish=168. W zakresie posiadanego indeksu Hirscha: baza Web of Science=2 (8 bez autocytowań), baza Scopus=1 (3 bez autocytowań), baza Google of Scholar=6. Łączna liczba punktów MNIŚW po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych wyniosła 732, 5.

Wartości te świadczą o wysokiej pozycji naukowej pani dr Diany Rokity-Poskart wzmacniając moje przekonanie o możliwościach i potencjale badawczym habilitantki a także dobrze rokując na przyszłość.

Ocena aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej

Konkluzja

Biorąc pod uwagę przepisy ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz kryteria oceny osiągnięć osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora habilitowanego zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 1 września 2011 roku, stwierdzam na podstawie przedłożonej dokumentacji, że zarówno dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny, jak i organizacyjny przedstawiony w przesłanych materiałach dr Diany Rokity-Poskart w postępowaniu habilitacyjnym oceniam jako spełniający stawiane przez Ustawę wymagania.

Cały dorobek publikacyjny, włączając monografię pt. „*Ekonomiczne skutki migracji edukacyjnych do ośrodka akademickiego. Studium przypadku Opola*”, wskazywaną jako główne osiągnięcie naukowe a także artykuły w czasopismach i w pracach zbiorowych oceniam bardzo wysoko, dostrzegając duży potencjał naukowy i badawczy habilitantki. Chciałabym również podkreślić niezwykłą staranność, szczegółowość i rzetelność w przygotowaniu dokumentacji.

Jedynym zastrzeżeniem jest brak w dorobku udziału w projektach (grantach) konkursowych np. organizowanych przez NCN. Jestem jednak przekonana, biorąc pod uwagę zaangażowanie, determinację i ambicję habilitantki, że w krótkim czasie uzupełni ten obszar swojej aktywności.

Jednoznacznie wnioskuję o dopuszczenie dr Diany Rokity-Poskart do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

